

Habsburg Ottó és Szeged

A Szeged történetének munkálatai során, még a kezdet kezdetén (most már a tervezett ötből a 3. kötet megjelenésénél tart) azt a megbízást kaptam, hogy az egyházi és elsősorban a katolikus eseményeket vegyem számba. A katolikus plébániák úgynevezett Historia Domusai (Házi történet) igen jó történelmi források, mert szerzőik nemcsak a szorosan vett vallási, egyházi eseményeket örökítették meg, hanem általában a világi eseményekről is írtak véleményyt.

Sajnos a Historia Domusokból igen kevés maradt fenn. A belvárosit egy bűnügy kapcsán, minthogy a szerkesztő pap lakásán volt kinn, lefoglalták és nem is került elő többé soha. Nem így az alsóvárosi. Tudjuk, hogy az alsóvárosi plébániát a ferences atyák vezették és a Historia Domus szerkesztője, mikor elkövetkezett a rend megszűnése, a történetet lezárta és átadta a Megyei Levéltárnak, így az ott mai napig is megtalálható. Nagyon megörültem amikor kutatási céljára megkaptam, de bizony örömem korai volt. A Historia Domust ugyanis nagyrészt latinul írták egészen a múlt század végéig és ráadásul sokszor olyan rossz írással, hogy olvasni is alig lehetett.

A Századunk azonban már magyarul jelenik meg és ráadásul igen jól olvasható kézirással. A legnagyobb meglepetés akkor ért, amikor felütöttem az 1936. esztendő.

Így kezdődik:

„1936. jan. 7.

A szegedi zárda jötevői között külön meg kell említeni ögróf Pallavicini Alfonz pusztaszeri hitbizományost, aki a szegedi zárdaának már hosszú évek óta 8-10 métermázsza gabonát szokott ado-

Az utóbbi időben a napi sajtóban mind többet találkozunk dr. Habsburg Ottóval, a volt magyar trónörökösrel, aki 1916 decemberében, 4 éves korában atyja IV. Károly koronázásakor járt először Budapesten. Első látogatása nosztalgiának tűnt, de későbbi mind gyakoribb megjelenései Budapesten, felszólalásai az Európai Parlamentben a magyarokkal kapcsolatos kérdésekben mind kétségtelenebbé tették, hogy a magyarok iránti szimpátiája őszinte és szívből jövő, amiről az is meggyőződött bennünket, hogy jól beszél magyarul és beszédeit, felszólalásait nem papirosról olvassa, hanem folyékonyan, fejből mondja. Aztán sor került arra is, hogy megfordult Szegeden nem is egyszer, bár ezek a látogatások meglehetősen csendben folytak le, megfelelő előkészítés és nagyobb reklám nélkül. Mindenki meggyőződhetett róla, hogy szimpátia fűzi városunkhoz, de senki nem tudta, pár illetékesen kívül nem is sejtette, hogy Szegedhez régi és igen közvetlen kapcsolat fűzi. Ennek története immár ötvenöt éves, és a készülő ötkötetes SZEGED mostani készülése kapcsán került napfényre.

mányozni. A szegedi zárda papjai, hogy a kegyes adományt lelkielkép valamiképp viszonzák, P. Kencel házfőnök révén a Főtisztelendő P. Hermann Hennenejzer tartományfőnök úrhoz folyamodtak, hogy az Ögróf urat nevezze ki; illetve vétesse fel a szegedi ház confraterré. A Főtisztelendő Tartományfőnök a kérést teljesítette és a kinevezéséről gyönyörű okmányt küldött. Jan. 7-én templomunkban egy keresztelestél – az Ögróf úr II. Ottó örökös magyar királyt helyettesítette ezen alkalomból is a zárda ebédjén résztvett. Ebéd előtt a szegedi zárda főnök hálás szavakkal megemlékezett az Ögrófnak a szegedi zárda iránti kegyes jóindulatáról és szorgoskodásáról és a confrateri kinevezést átnyújtotta neki. Az új confrater meghatva mondott köszönetet a lelki kincsekért, amelyekben a rend őt és családját részesíteni fogja s egyben megígérte további jóindulatát és hathatós támogatását.

Jan. 8-án kértük meg a plébániánk területén szokásos házszenetést. Ez alkalommal sok nehéz és bonyolult lelkipásztori kérdés szokott előtérbe jönni. Hívünk lelkének igazi arculatát ilyenkor tudjuk a legjobban megismerni.

Nehéz és fáradtságos munka. Az atyák egész délelőtt tanítanak az iskolákban és du., estig 6-, esetleg 7 óráig szorgalmasan látogatják meg a családokat otthonukban és vigasz, bátorítás után szentelik meg otthonukat. Ez a szentelés rendszerint hét-nyolc hétig szokott eltartani.

Az egyházmegyei Főpásztor rendeltére templomunkban jan 9-11-ig család-védelmi triduumot tartottunk szentbeszéddel és litániával.

A „felfedezés” után az volt az első dolog, hogy elmentem az alsóvárosi plébániára, hogy meggyőződjek arról, a keresztlevélben is Habsburg Ottó szerepel-e

vagy csak az őt helyettesítő Pallavicini Alfonz ögróf.

Némi huzavona és magyarázkodás után nemcsak hogy megtekinthettem az eredeti anyakönyvet, hanem kaptam is belőle egy másolatot.

Ez volt tehát Habsburg Ottó első kapcsolata Szegeddel.

A keresztlevelet 1989. évi február 11-én állították ki és először nem gondoltam rá, hogy elküldöm a „KERESZTATYÁNAK”, valahogy az időt sem láttam még alkalmasnak, meg aztán megfelelő kapcsolat sem volt.

Természetesen ismerőseim körében nem tartottam titokban az ügyet és így történt, hogy dr. Déry Endre, budapesti jogtanácsos – aki a piarista gimnáziumban Szegeden volt osztálytársam – fülebe is eljutott az ügy és ő azonnal talált megoldást. Minthogy kapcsolatot tartott a Düsseldorfba került Kocsekné Milkó Zsófiával, aki viszont, miért, miért nem, de

levelezési kapcsolatban állt Habsburg Ottóval.

A Historia Domus megfelelő oldaláról készített másolat hátoldalára ráírtam, hogy milyen ügy kapcsán került a kezembe és mellékeltem egy keresztlevél-másolatot is.

A magam részéről – hozzászokva magyar nagyuraink fölényeskedéséhez – szinte biztosra vettem, hogy választ nem kapok. De tévedtem.

1990. június közepe táján megkaptam Habsburg Ottó levelét. Mint meghallottam közben, van magyar titkárnője is, és bár szászámra kapja évente Magyarországról a leveleket, mindegyikre válaszol.

„Igen tisztelt, kedves dr. Magyaroka!

Hálásan köszönöm, hogy Kocsak Zsófia asszony révén elküldte a Szeged-Alsóvárosi plébánia 1936-ból származó feljegyzéseit, kedves magyarzó soraival, és Nagyszöllősi Otto Károly keresztlevelét. Igaz érdeklődéssel olvastam el és arra szeretném kérni Önt, tolmácsolja köszönetemet a plébániának is. Ha véletlenül tudják, hogy mi lett keresztfiam későbbi sorsa, hálás lennék, ha röviden közölnék vele.

Értékes történelmi munkájában további sok örömet és eredményt kívánva, meleg üdvözléssel, Habsburg Otto”

A plébániának természetesen nyomban megtelefonáltam köszönő szavait, de közben bejött betegségem és egyéb elfoglaltságom miatt arra már nem vállalkoztam, hogy kinyomozzam, vajon él-e Szegeden Habsburg Ottó keresztfia?

MAGYARKA FERENC

Dolfi bácsi

Már pontosan nem is tudom miért, a családom még nagyapám óta, vagy nála is korábban, hisz abban, hogy valamilyen szövevényes szájak útján egykor rokonságban álltunk Gusztáv Adolf svéd királlyal. Nincs erről semmi bizonyítékuk, csak úgy mondják; de sohasem kétszer (annak, aki nem hinné el). Odáig jutottunk már, hogy ha valaki egyenként kérdezné ki őket, ugyan mondanák el, hogyan is jutott a skandináv király egy észak-erdélyi magyar-gorál család rokoni körébe, akkor ki-ki szép históriát kerekítene a dologból, lennének benne hiába hullatott szerelmes könnyek meg bő kézzel szórt atyai átkok, de a legtávolabbi atyafiságot is számon tartó hol-van-már-az-a polgárság rokonlistájának körülményességei egészen biztosan. De ez mindegy, végül is mindegy: a király a hol rémítően borús, tehát gonosz koboldoktól népes, hol vakítóan tiszta és halovány egű, s ilyenkor a fuvolahangú (leányok voltak, erre emlékszem) tündérek által lakott Svédországból az Avas dombjai közé költözött. Talán ez az oka, talán egyéb, de a néhai felség most már egyszer s mindenkorra Dolfi bácsiként, a közös, a mi Dolfi bácsinként él a család emlékezetében.

Bolond az a család, mondta néha a szomszéd, egy maszatos kötényű cipész, de ezt mindig a kerítésen túlról mondta, legfeljebb rákönyökölve. Ha bolond, hát bolond, gondolták erre az enyéim, mígnem valamelyikük ki nem találta, hogy minden család a világ legbolondabbik családjá, beleértve ide a susztereket is, akik köztudottan egy (légből kapott) amerikai rokont, egy cipőnagykereskedőt emlegettek estelente, amikor idő előtt lámpát oltottak, nehogy elfogyjon az olaj. De ez sem volt elég nekünk. Egyikünk, aki a többieknél is jobban szeretett különbséget tenni a dolgok között, egyszer kijelentette, hogy mi a többi legbolondabbaktól abban különbözünk, hogy igenis tisztában vagyunk a magunkéval. Ez a mienk. Ergo: a mienk Dolfi bácsi is, meg a hol borús, hol vakító ég.

Egy ilyen családot kerestem nemrég Alsóvároson. A hét fiúgyermek közül egyiket Habsburg Ottó „Magyarország örökös királya” keresztelte, 1936-ban. Persze csak levélben, az akkor szokásos módon.

Nem találtam őket, meghaltak mind a heten.

PANEK SÁNDOR

1936.

A szegedi zárda jötevői között külön meg kell említeni ögróf Pallavicini Alfonz pusztaszeri hitbizományost, aki a szegedi zárdaának már hosszú évek óta 8-10 métermázsza gabonát szokott adományozni. A szegedi zárda papjai, hogy a kegyes adományt lelkielkép valamiképp viszonzák, P. Kencel házfőnök révén a Főtisztelendő P. Hermann Hennenejzer tartományfőnök úrhoz folyamodtak, hogy az Ögróf urat nevezze ki; illetve vétesse fel a szegedi ház confraterré. A Főtisztelendő Tartományfőnök a kérést teljesítette és a kinevezéséről gyönyörű okmányt küldött. Jan. 7-én templomunkban egy keresztelestél – az Ögróf úr II. Ottó örökös magyar királyt helyettesítette ezen alkalomból is a zárda ebédjén résztvett. Ebéd előtt a szegedi zárda főnök hálás szavakkal megemlékezett az Ögrófnak a szegedi zárda iránti kegyes jóindulatáról és szorgoskodásáról és a confrateri kinevezést átnyújtotta neki. Az új confrater meghatva mondott köszönetet a lelki kincsekért, amelyekben a rend őt és családját részesíteni fogja s egyben megígérte további jóindulatát és hathatós támogatását.

Jan. 7.
ögróf
Pallavicini
Alfonz
pusztaszeri
hitbizományos